

El Fórum Asia, centrado en la energía

La búsqueda de un crecimiento sostenible es el tema estrella de nuestro IV Fórum Asia, - encuentro económico anual organizado por el Círculo de negocios-, una vez que las opiniones públicas de los países asiáticos ya han dejado de considerar el cuidado al medio ambiente como un obstáculo para el progreso material. El 13 de noviembre, la conferencia del secretario general de Conferencia de las Naciones Unidas sobre Comercio y Desarrollo (UNCTAD), Supachai Panitchpakdi, dará paso a los máximos responsables de energía de un buen número de organizaciones multilaterales y a los presidentes de las más prestigiosas consultoras sobre globalización y recursos energéticos. Viabilidad y financiación de los proyectos de energía renovable, la seguridad energética, el creciente papel de Asia Central y, en definitiva, cómo afrontar la creciente demanda de energía en un mundo donde los recursos son finitos serán los temas a debatir con algunas de las personalidades más relevantes de estos momentos en la materia.

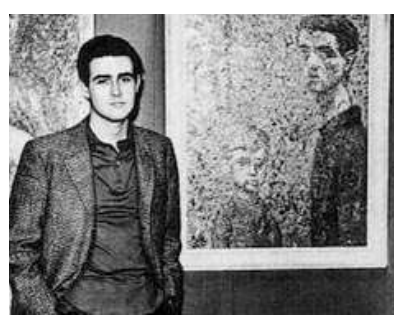
Una Tribuna España - Filipinas cada vez más consolidada

Una vez que las autoridades de ambos países han constatado las inmensas posibilidades que ofrecen las relaciones mutuas, la Tribuna esta sirviendo de vehículo. Las sesiones de la II Tribuna Filipinas-España, así, están cada vez más enfocadas en los temas comunes más atractivos, como el papel que puede jugar España en las obras públicas tan necesarias en Filipinas, la creciente consciencia de los bienes culturales mutuos, la cooperación en la industria turística, el rol tan decisivo que han de jugar los gobiernos locales para los ciudadanos. Ello, sin olvidar las reuniones sectoriales dedicadas a debatir cómo mejorar las relaciones en los planos político, económico y cultural, junto con la presentación de las nuevas perspectivas que ofrecen las investigaciones históricas más recientes. Para finalizar, una noche *Fil-Hispana* con la participación de la *Bayanihan National Dance Company*, la principal compañía de danzas folklóricas del país, con más de medio siglo de historia.

Luis Eduardo Aute regresa a su Filipinas natal

Con motivo del Año Filipinas - España 2006, la Segunda Tribuna España Filipinas llevará a Aute como artista invitado a Manila. Hijo de padre catalán y madre filipina de ascendencia española, nació durante la ocupación japonesa (los padres comunicaron su nacimiento a través de la Legación de España en Tokio, a falta de comunicación directa). Luis Eduardo vivió en Manila hasta los once años, mientras su padre fue el encargado del comercio de copra en la Compañía General de Tabacos de Filipinas, la empresa privada que entonces empleaba a más trabajadores en el país. Desde entonces no ha vuelto a la tierra que le vio nacer. En esta visita de emotivo reencuentro, Aute compartirá con el público filipino su largometraje de animación *Un perro llamado dolor* y mostrará en el Instituto Cervantes de Manila, una selección de los más de cuatro mil dibujos que el artista ha realizado en los cinco años que ha estado trabajando en el proyecto.

Arte a través del Pacífico

La plata americana vendida en Asia desde la fundación de Manila, en el siglo XVI, provocó la fabricación de productos artísticos para intercambiar a por ese metal precioso. Así, en los galeones españoles que atravesaron el océano Pacífico durante siglo, viajaron multitud de porcelanas chinas, lacas japonesas, telas de algodón estampadas de la India o marfiles labrados, entre otras. Ese flujo de arte dejó una impronta amplia, especialmente en la América Hispana, que se refleja tanto en las modas de vestimenta como en los biombos, en las pinturas de conchas incrustadas, en la cerámica blanquiazul de Puebla o en los mantones bordados. Es un tema importante que será estudiado en el Museo de Arte de Denver los próximos 3 y 4 de diciembre, en una reunión titulada "*Asia and Spanish America - Trans - Pacific Artistic and Cultural Exchange*" que estará dedicada también a reforzar el conocimiento del arte asiático entre los especialistas latinoamericanos y viceversa. Participan tanto asiáticos como americanos, en especial de la UNAM mexicana, pero también una representante de la Universidad de Santiago de Compostela, Etsuko Rodríguez. http://exhibits.denverartmuseum.org/asianart/calendar_f.html

MedAsia, comienzo prometedor

La idea de impulsar los estudios de Asia en los países de Europa donde están menos adelantados ha avanzado varios enteros tras el primer encuentro celebrado el pasado septiembre en Casa Asia. Funcionarios encargados de la financiación de proyectos se juntaron durante dos días con los profesores encargados de proponerlos y de llevarlos a cabo y las llamadas de unos a la flexibilidad en las investigaciones para acoplarse a las necesidades de la sociedad han ido parejas a las quejas de los otros sobre los fondos y el tiempo dedicado a la burocracia. Por ello, encuentros de este tipo adquieren un significado especial, puesto que el auge de los estudios de Asia en los países europeos lindantes con el Mediterráneo (junto con Portugal) necesita de un esfuerzo conjunto de administraciones y de especialistas. Con la Association for Asian Studies (www.aasianst.org) como ejemplo a emular, los objetivos apuntado han ido desde proyectos a corto plazo y concretos (bases de datos de especialistas, la posibilidad de compartir centros de investigación franceses en Asia, etc.) hasta ideas más generales pero igual de necesarias, tales como hacer saber las investigaciones en otros idiomas (especialmente, la traducción al inglés) o pasar a centrar los esfuerzos en la calidad más que en la cantidad.

Un reconocimiento tardío, pero necesario

A fines del siglo XIX, un americano descendiente de valencianos, Ernest Fenollosa, compró en Japón obras maestras a precios de ganga, pero también indujo a que los propios nipones reconsideraran el valor de su propio arte. Y en la España más reciente, varios coleccionistas japoneses han realizado una labor comparable. Durante la II Guerra Mundial, el ministro y espía Yakichiro Suma hizo una colección de aproximadamente 3.100 obras de arte, incluyendo cuadros de Delacroix, Velásquez y Goya, mientras que más recientemente y durante un periodo más prolongado el diputado y empresario Takuya Hirai ha compilado otra basada exclusivamente en dos docenas largas de artistas contemporáneos, como Miquel Barceló, Susana Solano o Guillermo Pérez Villalta. Los dos han sido objeto de desdén; el ministro Ramón Serrano Suñer recordó durante décadas las presuntas falsificaciones que compró Suma y llegó a decir que le habían tomado el pelo "como ningún peluquero del mundo". Pudo ocurrir, es obvio, pero el japonés perdió más por tener que dejarlos obligatoriamente en España una vez evacuado forzosamente: en julio de 1946, una Orden Ministerial de Exteriores vendió a Luis Nieto Antúnez, hermano del entonces Ministro de Marina, unos 800 cuadros del total de su colección. Con el tiempo, las dos colecciones han ganado el prestigio merecido, la de Suma se expone en el Museo de la prefectura de Nagasaki 長崎県美術館 (<http://www.nagasaki-museum.jp/>) y la de Hirai en el Museo Marugame Hirai 丸亀平井美術館 (<http://www.mc.co.jp/moto/>) e n un edificio especialmente original y sugestivo. Ahora, tal como ocurriera con Fenollosa hace décadas, el Premio Casa Asia reconoce la labor pionera realizada por estos japoneses hacia nuestros artistas.

La cultura de Malasia, en Casa Asia

Del 21 y el 25 de noviembre y en colaboración con la Oficina de Turismo de Malasia, Casa Asia ofrecerá una semana completa sobre este país visto universalmente como ejemplo de que Islam y desarrollo económico no tienen por qué estar reñidos. Habrá seminarios sobre su cultura y su turismo, proyecciones de películas, talleres infantiles y muestras de su arte y su cocina. Junto con ello, un punto de información permanente y de presentación de productos malayos permitirá profundizar en este país, precisamente cuando el país está a punto de celebrar el 50º Aniversario de su Independencia con su Visit Malaysia year 2007. www.turismomalaysia.com.es

Acoso al etnocentrismo

Dos de los más reputados fustigadores de los fundamentos eurocéntricos de la Historia participarán en el curso dirigido por Josep M. Fradera sobre "Los imperios desde una perspectiva histórica mundial" y organizado por el CCCB (Centre de Cultura Contemporània de Barcelona). Tras una conferencia el 7 de noviembre de John H. Elliot sobre el imperio español, el profesor de la Universidad de Cambridge Christopher A. Bayly ofrecerá la suya el 16 sobre el Imperio Británico y Kenneth Pomeranz, de la Universidad de California en Irvine sobre el Imperio Chino, el día 23. Bayly ha escrito *The Birth of the Modern World, 1880-1914* (Blackwell, 2004), el primer libro ampliamente considerado como la primera historia realmente global de ese "largo siglo XIX" acabado ale stallar la I Guerra Mundial, que promete ser el sucesor de los trabajos de Eric Hobsbawm, un maestro que se mueve con dificultad fuera de la historia occidental. Pomeranz en su *The Great Divergence: Europe, China and the Manking of the Modern World Economy* (Princeton, NJ: Princeton, 2000) asegura que hasta 1700 los moldes de crecimiento capitalista (la comercialización, la conversión de bienes en artículos para el mercado, la relación entre trabajo y tierra, el crecimiento dirigido por el mercado o los ajustes de las familias en fertilidad y en asignación de tareas dependiendo de las tendencias económicas) de los sectores europeos más avanzados y de China fueron parecidos. La *Gran Divergencia* con la que Pomeranz titula su libro vino, antes bien, de las colonias y del carbón, especialmente por su impacto ecológico. [cursos@cccbb.org](mailto: cursos@cccbb.org)

Raza en la colonización en Filipinas

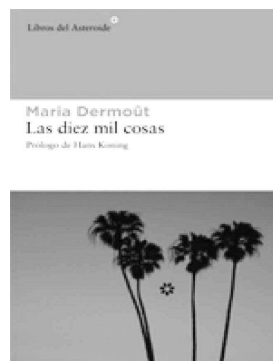
La cuestión racial fue crucial en las últimas décadas de la colonización española en Asia, como nunca alcanzó a serlo en Cuba o en Puerto Rico. En Filipinas no ha sido constatado que la población disminuyera con la llegada de los españoles y la proporción de mestizos, en consecuencia, ha sido mínima, además de que una buena parte son mestizos chinos -los llamados últimamente *Tsinoy*. Además, al llegar a Filipinas en 1898, según Paul A. Kramer, los estadounidenses convirtieron a la raza en un hecho clave para su política colonial. *The Blood of Government. Race, Empire, the United States and the Philippines* (Quezon City, Ateneo de Manila University Press, 2006) explica cómo los americanos construyeron un nuevo estado racial en Filipinas. Esta división por el aspecto físico permitió a Washington propagar su querida idea del progreso universal, de alguna forma incompatible con la práctica del mestizaje llevada a cabo durante los siglos de presencia hispana. Un denso libro que avanza en un tema espinoso, controvertido y sobre el que es necesario profundizar desde el campo académico, en buena parte porque las experiencias históricas pueden sugerir soluciones.

Momentos decisivos para el auge asiático

El último informe sobre las perspectivas económicas de la región del Fondo Monetario Internacional avisa de la necesidad de evitar el regodeamiento con las estadísticas sobre el continente. Tras décadas de crecimiento en el Asia Emergente, en los que ha experimentado lo "mejor de ambos mundos: crecimiento rápido e igualdad progresiva", las perspectivas siguen siendo favorables: aunque se espera la ralentización en el crecimiento de las exportaciones, la demanda interna debería compensarla un nuevo auge en el crecimiento. No obstante, el consumo sigue siendo bajo en comparación otras regiones y, además, tampoco ha crecido últimamente acorde con el del Producto Nacional Bruto. Por ello, las desigualdades y la polarización social han crecido en la última década, tanto en términos de clase social como entre campo/ciudad y otras. Estando demostrado que las disparidades de ingresos son un lastre seguro para el crecimiento (y un incentivo adicional a la volatilidad macroeconómica), el informe avisa de esta amenaza como una de las más temibles para la región. <http://www.imf.org/external/np/sec/pr/2006/pr06201.htm>

Las Maravillas de las Molucas

El mundo intimista y mágico de Felicia, una mujer a la que han matado a su hijo, el único familiar que le quedaba, sirve a la escritora holandesa Maria Dermout para describir en *Las diez mil cosas* (Barcelona, Libros del Asteroide, 2006. 1ª ed. 1955) la exuberante vegetación de las antiguas islas de las especias. Tidore, Ternate o Ambon ya no son las únicas productoras de clavo, nuez moscada, macis o nueces negras, como hace medio milenio y los escasos miles de habitantes de las pocas partes habitables de estas diminutas y escarpadas islas son desconsiderados por el resto de indonesios, pero su naturaleza sigue siendo única. Maria Dermout, que nació y vivió sus primeros años allí, se relame en la descripción de este territorio paradisíaco en una novela que podría ser considerada también una guía de viaje. En buena parte, porque estas islas siguen estando como las describe Dermout: a pesar de los múltiples restos históricos (incluidos media docena de fuertes españoles y portugueses), las antiguas islas de la Especiería han sido relegadas de la promoción turística por Yakarta y apenas logran salir de su estancamiento. *Las diez mil cosas* incluye, en definitiva, el valor de construir sobre un territorio exuberante la posibilidad de un viaje imaginario.

Comentarios y sugerencias: casaasia@casaasia.es

● Economía ● Sociedad ● Cultura

Alto Patronato:

El Fòrum Àsia, centrat en l'energia

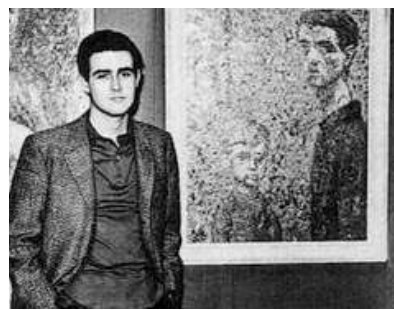
La recerca d'un creixement sostenible és el tema estrella del nostre IV Fòrum Àsia, -trobada econòmica anual organitzada pel Cercle de Negocis-, un cop que les opinions públiques dels països asiàtics ja han deixat de considerar el manteniment del medi ambient com un obstacle per al progrés material. El 13 de novembre, la conferència del secretari general de la Conferència de les Nacions Unides sobre el Comerç i el Desenvolupament (UNCTAD), Supachai Panitchpakdi, donarà pas als màxims responsables d'energia d'un bon nombre d'organitzacions multilaterals i als presidents de les consultores més prestigioses sobre globalització i recursos energètics. Viabilitat i finançament dels projectes d'energia renovable, la seguretat energètica, el creixent paper d'Àsia Central i, en definitiva, com fer front a l'augment de la demanda d'energia en un món on els recursos són finits seran els temes que es debatran amb algunes de les personalitats més rellevants d'aquests moments en la matèria.

Una Tribuna Espanya - Filipines cada cop més consolidada

Després que les autoritats d'ambdós països han constatat les immenses possibilitats que ofereixen les relacions mútues, la Tribuna n'és el vehicle. Les sessions de la II Tribuna Espanya- Filipines, doncs, estan cada vegada més enfocades als temes comuns més atractius, com el paper que pot jugar Espanya en les obres públiques tan necessàries a les Filipines, la consciència puixant dels béns culturals mutus, la cooperació en la indústria turística, el rol tan decisiu que han de jugar els governs locals per als ciutadans. Tot això, sense oblidar les reunions sectorials dedicades a debatre com millorar les relacions als plànols polític, econòmic i cultural, juntament amb la presentació de les noves perspectives que ofereixen les investigacions històriques més recents. Per finalitzar, una nit *fil-hispana* amb la participació de la *Bayanihan National Dance Company*, la principal companyia de dansa folklòrica del país, amb més de mig segle d'història.

Luis Eduardo Aute torna a la seva Filipines natal

Amb motiu de l'Any Filipines - Espanya 2006, la II Tribuna Espanya-Filipines portarà a Aute com a artista convidat a Manila. Fill de pare català i mare filipina d'ascendència espanyola, va néixer durant l'ocupació japonesa (els pares van comunicar el seu naixement a través de la Legació d'Espanya a Tòquio, a falta de comunicació directa). Luis Eduardo va viure a Manila fins als onze anys, mentre que el seu pare fou l'encarregat del comerç de copra a la Companyia General de Tabacs de les Filipines, l'empresa privada que tenia més treballadors contractats del país. Des d'aleshores, no ha tornat a la terra que el va veure néixer. En aquesta visita de retrobada emotiva, Aute compartirà amb el públic filipí el seu llargmetratge d'animació *Un perro llamado dolor* i mostrarà a l'Institut Cervantes de Manila, una selecció dels més de quatre mil dibuixos que l'artista ha fet al llarg dels cinc anys que ha dedicat al projecte.

Art a través del Pacífic

La plata americana venuda a Àsia des de la fundació de Manila, al segle XVI, va provocar la fabricació de productes artístics per intercanviar per aquest metall preciós. Així, als galions espanyols que van travessar l'oceà Pacífic durant el segle van viatjar un munt de porcellanes xineses, laques japoneses, teles de cotó estampades de l'Índia o iveris llaurats, entre d'altres. Aquest flux d'art va deixar una gran petjada, especialment a l'Amèrica Hispàica, que es reflecteix tant a les modes del vestit com a les mampares, a les pintures de pètxines incrustades, a la ceràmica blanca i blava de Puebla o als mantons brodats. És un tema important que s'estudiarà al Museu d'Art de Denver els propers 3 i 4 de desembre, en una reunió titulada "*Asia and Spanish America - Trans-Pacific Artistic and Cultural Exchange*" que estarà dedicada també a reforçar el coneixement de l'art asiàtic entre els especialistes llatinoamericans i viceversa. Hi participen tant asiàtics com americans, sobretot de la UNAM mexicana, però també una representant de la Universitat de Santiago de Compostela, Etsuko Rodríguez. http://exhibits.denverartmuseum.org/asianart/calendar_f.html

MedÀsia, començament prometedori

La idea d'impulsar els estudis d'Àsia als països d'Europa menys avançats ha progressat diversos entorns després de la primera trobada celebrada el passat setembre a Casa Àsia. Funcionaris encarregats del finançament de projectes es van reunir durant dos dies amb els professors encarregats de proposar-los i de portar-los a terme i les crides d'uns a la flexibilitat en les recerques per acoblar-se a les necessitats de la societats han anat de la mà de les queixes dels altres sobre els fons i el temps dedicat a les burocràcia. Per això, trobades d'aquesta mena adquireixen un significat especial, ja que l'auge dels estudis d'Àsia als països europeus limítrofs amb el Mediterrani (juntament amb Portugal) necessita d'un esforç unificat d'administracions i d'especialistes. Amb l'Association for Asian Studies (www.aasianst.org) com exemple a imitar, els objectius apuntats han anat des de projectes a curt termini i concrets (bases de dades d'especialistes, la possibilitat de compartir centres de recerca francesos a Àsia, etc.) fins a idees més generals però igual de necessàries, com ara fer conèixer les investigacions en altres idiomes (especialment, la traducció a l'anglès) o passar a centrar els esforços en la qualitat més que en la quantitat.

Un reconeixement tardà, però necessari

A finals del segle XIX, un americà descendent de valencians, Ernest Fenollosa, va comprar al Japó obres mestres a preus de ganga, però també incluí a que els mateixos nipons reconsideressin el valor del seu art. I a l'Espanya més recent, diversos col·leccionistes japonesos han realitzat una tasca comparable. Durant la II Guerra Mundial, el ministre i espia Yakichiro Suma va reunir una col·lecció d'aproximadament 3.100 obres d'art, que incloïa quadres de Delacroix, Velázquez y Goya, mentre que en els darrers anys i durant un període més prolongat el diputat i empresari Takuya Hirai n'ha compilat una altra basada exclusivament en dues dotzenes llargues d'artistes contemporanis, com a Miquel Barceló, Susana Solano o Guillermo Pérez Villalta. Les dues han estat objecte de menyspreu; el ministre Ramón Serrano Suñer va recordar durant dècades les suposades falsificacions que va comprar Suma i va arribar a dir que li havien pres el pèl "com no ho hauria fet cap perruquer del món". Pot ser era veritat, és clar, però el japonès va perdre més en haver de deixar-los obligatòriament a Espanya un cop evacuat forçosament: al juliol de 1946, una ordre ministerial d'Exteriors va vendre a Luis Nieto Antúnez, germà del que aleshores era ministre de Marina, uns 800 quadres del total de la seva col·lecció. Amb el temps, les dues col·leccions han guanyat el prestigi merescut, la de Suma s'exposa al Museu de la Prefectura de Nagasaki 長崎県美術館 (<http://www.nagasaki-museum.jp/>) i la de Hirai al Museu Marugame Hirai 丸亀平井美術館 (<http://www.mc.co.jp/moto/>) en un edifici especialment original i suggestiu. Ara, tal i com va ocórrer amb Fenollosa fa dècades, el Premi Casa Àsia reconeix la tasca pionera portada a terme per aquests japonesos cap als nostres artistes.

La cultura de Malàisia, a Casa Àsia

Del 21 al 25 de novembre i en col·laboració amb l'Oficina de Turisme de Malàisia, Casa Àsia oferirà una setmana completa sobre aquest país vist universalment com exemple que l'islam i el desenvolupament econòmic no tenen per què estar barallats. Hi haurà seminaris sobre cultura i turisme, projeccions de pel·lícules, tallers infantils i mostres del seu art i la seva cuina. A més, un punt d'informació permanent i de presentació de productes malaisis permetrà aprofundir en el coneixement d'aquest país, precisament quan és a punt de celebrar el 50è aniversari de la seva independència amb el seu Visit Malaysia Year 2007. www.turismomalaysia.com.es

Assetjament a l'etnocentrisme

Dos dels més coneguts fustigadors dels fonaments eurocèntrics de la història participaran en el curs dirigit de la història participaran en el curs dirigit per Josep M. Fradera sobre "Els imperis des d'una perspectiva històrica mundial" i organitzat pel CCCB (Centre de Cultura Contemporània de Barcelona). Després d'una conferència el 7 de novembre de John H. Elliot sobre l'imperi espanyol, el professor de la Universitat de Cambridge Christopher A. Bayly n'oferirà un el 16 sobre l'imperi britànic i Kenneth Pomeranz, de la Universitat de Califòrnia a Irvine, sobre l'imperi xinès, el dia 23. Bayly ha escrit *The Birth of the Modern World, 1880-1914* (Blackwell, 2004), el primer llibre àmpliament considerat com la primera història realment global d'aquest "llarg segle XIX" acabat en declarar-se la I Guerra Mundial, que promet ser el successor de les obres d'Eric Hobsbawm, un mestre que es mou amb dificultat fora de la història occidental. Pomeranz al seu *The Great Divergence: Europe, China and the Manking of the Modern World Economy* (Princeton, NJ: Princeton, 2000) assegura que fins al 1700 els motlles de creixement capitalista (la comercialització, la conversió de béns en articles per al mercat, la relació entre feina i terra, el creixement dirigit pel mercat o els ajustos de les famílies en fertilitat i en assignació de tasques segons les tendències econòmiques) dels sectors europeus més avançats i de la Xina van ser semblants. La *Gran Divergència* amb la que Pomeranz titula el seu llibre prové, més aviat, de les colònies i del carbó, especialment pel seu impacte ecològic. ursos@cccb.org

Raça en la colonització a les Filipines

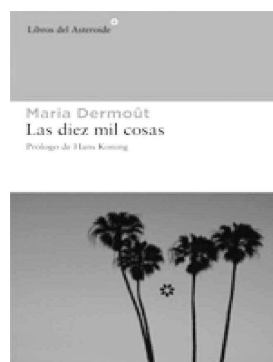
La qüestió arribar fou cabdal a les últimes dècades de la colonització espanyola a Àsia, com mai no va arribar a ser-ho a Cuba o a Puerto Rico. A les Filipines s'ha constatat que la població disminuïa amb l'arribada dels espanyols i la proporció de mestissos, en conseqüència, ha estat mínima, a més del fet que una bona part són mestissos xinesos -els anomenats darrerament *Tsinoy*. A més, en arribar a les Filipines el 1898, segons Paul A. Kramer, els nord-americans van convertir la raça en un fet clau per a la seva política colonial. *The Blood of Government. Race, Empire, the United States and the Philippines* (Quezon City, Ateneo de Manila University Press, 2006) explica com els americans van construir un nou estat racial a les Filipines. Aquesta divisió per l'aspecte físic va permetre Washington pagar la seva estimada idea del progrés universal, d'alguna forma incompatible amb la pràctica del mestissatge portada a terme durant els segles de presència hispana. Un dens llibre que avança en un tema espinós, controvertit i sobre el qual cal aprofundir des de l'àmbit acadèmic, en bona part perquè les experiències històriques poden suggerir solucions per al present.

Moments decisius per a l'auge asiàtic

El darrer informe sobre les perspectives econòmiques de la regió del Fons Monetari Internacional alerta de la necessitat d'evitar la satisfacció amb les estadístiques sobre el continent. Després de dècades de creixement a l'Àsia emergent, on ha experimentat el "millor de tots dos mons: creixement ràpid i igualtat progressiva", les perspectives encara són favorables: encara que s'espera l'alentiment en el creixement de les exportacions, la demanda interna hauria de compensar-la amb un nou auge en el creixement. No obstant això, el consum és encara baix en comparació amb altres regions i, a més, tampoc no ha augmentat darrerament d'acord amb el del Producte Interior Brut. Per això, les desigualtats i la polarització social han crescut en l'última dècada, tant en termes de classe social com entre ciutadans i altres. Un cop demostrat el fet que les disparitats d'ingressos són un llast segur per al creixement (i un incentiu addicional a la volatilitat macroeconòmica), l'informe avisa d'aquesta amenaça com una de les més temibles per a la regió. <http://www.imf.org/external/np/sec/pr/2006/pr06201.htm>

Les meravelles de les Moluques

El món intimista i màgic de Felícia, una dona a qui han mort el fill, l'únic familiar que li quedava, serveix a l'escriptora holandesa Maria Dermout per descriure a *Las diez mil cosas* (Barcelona, Espérides, 2006. 1ª ed. 1955) l'exuberant vegetació de les antigues illes de les Espèrides. Tadore, Ternate o Ambon no són les úniques productores de clau, nou moscada, macis o nous negres, com fa mig mil·lenni i els escassos milers d'habitants de les poques parts habitables d'aquestes minúscules illes són desconsiderats per la resta d'indonesis, ja que la seva naturalesa encara és única. Maria Dermout, que va néixer i viure els seus primers anys allà, es recrea en la descripció d'aquest territori paradisiac en una novel·la que podria ser considerada també una guia de viatge. En bona part, perquè aquestes illes encara són com les descriu Dermout: malgrat les múltiples restes històriques (incloses mitja dotzena de fortaleses espanyoles i portugueses), les antigues illes de les Espèrides han estat relegades de la promoció turística per Jakarta i gairebé no aconsegueixen sortir del seu estancament. *Las diez mil cosas* inclou, en definitiva, el valor de construir sobre un territori exuberant la possibilitat d'un viatge imaginari.

Comentaris i suggeriments: casaasia@casaasia.es

● Economia

● Societat

● Cultura

All Patronat:

